

TEKORT AAN SCHOENEN

slag) beneden de 2 000 ton daalde. Desondanks was een toestand ontstaan waarbij, terwijl de behoefte aan schoenreparaties enorm gestegen was, vergeleken met voor de oorlog slechts de halve hoeveelheid reparatiemateriaal beschikbaar was. De gevolgen werden in juni '43 door de zegsman van het departement van volksvoorlichting en kunsten op een van de dagelijkse persconferenties als volgt geschetst:

'Departementaal zegsman: Wij hebben ons allen geërgerd aan het feit dat wij geen schoenen kunnen kopen en als wij een schoenenbon aanvragen, dan duurt het dikwijls vijf maanden voordat wij schoenen hebben, of wij ontvangen in het geheel geen antwoord. Wat is nu de kwestie? Zoals wij weten, is er haast geen leer en zijn er geen schoenen te verkrijgen. Op het ogenblik is men bijvoorbeeld bezig met de schoenenbonnen van november. Wanneer u dus na november een bon hebt aangevraagd, hebt u geen kans. De grote fout ligt echter daarin dat wij onze schoenen niet op tijd kunnen laten repareren. Het zou met onze schoenen nog wel gaan als er maar niet dat ongelukkige gaatje in zou zitten of indien het leer niet los zou zitten aan de kant, of indien de hak van achteren niet stuk zou zijn. Als wij daarmee even naar de schoenmaker zouden kunnen gaan en hem zeggen: 'Maak dit even in orde en repareer dat plekje even', dan zouden wij in vijf minuten weer klaar zijn. De schoenmaker kan dit echter niet omdat hij het overdruk heeft. Ik hoorde gisteren nog het verhaal van iemand wiens schoenmaker had gezegd: 'Komt u in augustus maar eens terug, dan kunt u in oktober uw schoenen krijgen.' Nu bestaat vanwege het departement van handel en nijverheid de mogelijkheid om honderd mensen een spoedcursus te laten volgen in deze kleine reparaties. Wij kunnen dan bij zo iemand naar binnen stappen, onze kapotte schoen uittrekken, hem snel laten maken en weer vertrekken . . .

Een journalist: De oplossing is het leer.

Een andere journalist: En het hout en de spijkers!

Een derde journalist: En de koevoet! . . .

Een vierde: Er is nog een ander groot probleem . . . Hoe leren wij kindervoeten af te groeien en hoe leren wij schoenen aan om wèl te groeien? Met de kinderschoenen is het werkelijk zo ontzettend wanhopig. Klompen zijn er ook niet te krijgen'¹ -

die klompen zullen nog aan de orde komen wanneer wij de agrarische sector behandelen.

Wat de door Hirschfelds departement georganiseerde spoedcursus betrof: er waren in den lande ca. dertienduizend schoenmakers. Honderd extra vormden niet meer dan een druppel op een gloeiende plaat, en inderdaad: vooral met de kinderschoenen was het 'ontzettend wanhopig' gesteld.

¹ Verslag persconferentie, 24 juni 1943 (DVK, 51).